

BESİN SESİ

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANI

ŞUBAT/ 2020

VERGİLERİN DAYANILMAZ AĞIRLIĞI

24 Şubat
1 Mart 2020
31. Vergi Haftası

Maliye Bakanlığı tarafından verginin toplumun tüm kesimlerine benimsetilmesi ve vergiyi gönüllü olarak ödeme alışkanlığının artırılması amacıyla her yıl şubat ayının son haftasında şekilsel etkinliklerle kutlanan vergi haftasının bu yıl 31. si kutlanılıyor.

Genel manada verginin tanımı "Devletin ya da Devletin yetkilendirdiği kamu tüzel kişilerin kamu harcamalarını karşılamak üzere yasalar çerçevesinde gerçek ve tüzel kişilerin ödeme gücü üzerinden zora dayanarak ve karşılıksız olarak aldıkları parasal değerlerdir" şeklinde ifade edilmektedir.

Vergi haftası etkinliklerini zoraki şekilsel etkinlikler olmaktan çıkarıp tüm toplumsal tarafların ülkemizdeki vergi sistemini tartıştığı ve adil bir vergi sistemi kurmak için bir platform olarak görülmesi gerektiğini sendika olarak yıllardır söylüyoruz.

Ülkemizdeki vergi sistemini ve vergi adaletini tartışmaya, içinde bulunduğumuz koşullarda iki sorunun cevabını vermek, bununla birlikte verginin tanımını tartışmakla başlamak gerekir dersek abartmış olmayız.

Toplanan vergiler kamu harcamaları (kamu hizmeti) için mi kullanılıyor?

Vergi ödeme gücüne göre mi alınıyor?

Elde ettiğimiz gelirler üzerinden ödediğimiz vergiler altyapı yatırımlarında kullanılıyorsa, neden elektrik, su, doğalgaz faturalarında da türlü türlü vergiler ödemek zorunda bırakılıyor. Ödediğimiz

vergilerle yol, köprü, tünel vb. yapılıyorsa, bunları kullanırken neden bedellerini ödüyoruz? Elde ettiğimiz gelirler üzerinden ödediğimiz vergilerin kamu hizmetleri için kullanılmadığı ortadadır.

Diğer yandan, kamu hizmetlerinin birçoğunun piyasalaştığı bir süreçte, Bireysel Emeklilik Sistemi ile birlikte emekliliğin finansmanı da doğrudan emekçilerin sırtına yıkılmaktadır.

Az kazandıran çok, çok kazandıran az vergi alındığı bir süreçte, maaş ve ücret geliri elde eden emekçilerin vergileri maaş ve ücretler daha ele bile geçmeden kesildiğinden vergi kaçırma, vergiden kaçınma gibi bir durumları olmazken beyanname usulü ile vergi beyanında bulunanlara tanınan muafiyet ve istisnalar ortadadır. Bunun dışında en son Kızılay örneğinde olduğu gibi ödediğimiz doğal gaz faturalarından Kızılay aracı kılınarak Ensar Vakfına aktarılan para ülkemizdeki vergi kaçığının boyutlarını ortaya koymaktadır.

İnsanların gelir düzeyine bakılmaksızın herkesten aynı oranda alınan dolaylı vergilerin toplam vergi gelirlerinin içindeki payının %70'lere dayandığı bir durumda verginin anayasal tanımında yer alan "ödeme gücüne" göre ibaresi anlamını yitirmektedir.

Verginin tanımını bile tartışma konusu olduğu vergi sistemimizde, "toplanan vergiler nereye harcanıyor?" sorusu daha da bir anlam kazanmaktadır.

Toplanan vergiler yani kamu kaynakları her gün gündeme bir yenisi gelen yolsuzluklara israfa gitmektedir. Kamu kaynakları sarayın masraflarına, dinci vakıflara, faiz ödemelerine, müşteri garantili kamu özel ortaklığı projelerine gitmektedir.

Kamu kaynaklarının çok önemli bir bölümü de siyasi iktidarın kendi bekası adına yürüttüğü savaş politikalarına ayrılmaktadır. Emekçilerin, halkların savaşa değil, demokrasi, adalet ve barışa ihtiyacı vardır.

Kadına yönelik şiddet her geçen gün tırmanırken, kadınlar işgücü piyasasında kendisine daha az ve eğreti bir biçimde yer bulabilmekte, güvencesiz, kayıt dışı esnek çalışmaya mahkum edilmektedir. Ülke kaynakları kadına yönelik şiddet için önleyici ve ko-

ruyucu mekanizmalar oluşturmak, kadının işgücüne katılımının önündeki engelleri kaldıracak, kadın istihdamını arttıracak uygulamalar için kullanılmalıdır.

Periyodik olarak çıkartılan vergi afları ile vergisel yükümlülüklerini yerine getirenlerin cezalandırıldığı, vergisini ödemeyenlerin mükafatlandırıldığı bir işleyişte bir kez daha ifade ediyoruz. Büro Emekçileri Sendikası olarak göstermelik vergi haftası kutlamalarının her yıl olduğu gibi bu yıl da figüranı olmayacağız.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI DEMOKRATİK BİR İŞLEYİŞE KAVUŞTURULMALIDIR!

16 Nisan 2017 referandumu ile kabul edilen anayasa değişiklikleri ve sonrasında yapılan 24 Haziran 2018 genel seçimleri ile birlikte "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi"ne geçilmiş oldu. Yeni rejimle birlikte özellikle kamu kurumlarının yapısında ve işleyişinde köklü değişiklikler ortaya çıktı. Bu değişikliklerin en fazla yaşandığı kurumların başında Maliye Bakanlığı gelmektedir. Yapısal olarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile birleştirilerek Hazine ve Maliye Bakanlığı adını almıştır.

Bakanlığa bağlı 22 birim dışında bağlı kuruluşlara Türkiye İstatistik Enstitüsü dahil edildi. İlgili kuruluşlara kamu bankaları eklenirken, Milli Emlak Genel Müdürlüğü Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devredildi.

2005 yılında Gelir İdaresi Başkanlığının kurulması ile yeni bir yapılandırmaya giren Maliye Bakanlığında yılan hikayesine dönen yapılandırma süreci tamamlanmadan Bakanlık şimdi yine yeni bir yapılandırma süreciyle karşı karşıya bırakılmıştır. 15 yıldır Maliye Bakanlığını yap-boz tahtasına çeviren siyasi iktidarın, Maliye Bakanlığını yeniden yapılandırılırken, maliye emekçilerini ilgilendiren ne tür değişiklikler yapacağı esrarını korumaktadır.

Gelirler Genel Müdürlüğünün adının Gelir İdaresi Başkanlığı olarak değiştirilmesi şekilsel bir değişiklikten öteye gitmemiş, aksine bu süreç maliye hizmetlerinin ve maliye emekçilerinin bütünlüğünü bozmuştur. Sendikamızın eleştiri ve önerilerini dikkate almayan bakanlık yetkililerinin geline süreçte yaptıkları hatalardan ders almadıkları da görülmek-

tedir. Maliye emekçilerinin ve ilgili demokratik kitle örgütlerinin katılımı yok sayılarak yapılacak her türlü düzenlemenin de öncelilerden farkının olmayacağı ortadadır.

Maliye Bakanlığının en önemli işlevi olan Merkezi Yönetim Bütçesini hazırlama işlevi Cumhurbaşkanlığına devrolmuştur. 2011 yılında kurulan Vergi Denetim Kuruluna rağmen denetim işlevinde bir gelişme yaşanmamıştır. Sık aralıklarla çıkarılan matrah artırım uygulamaları ile bakanlık denetim hakkını satmaya devam etmektedir. Parayı verenin vergi inceleme ve denetiminden muaf hale geldiği işleyiş rutin hale gelmiştir.

Gelir ve gider birimleri olarak suni ayrıma tabi tutulan bakanlık birimlerinin tekrar birleştirileceği tartışmaları bakanlık bünyesinde tartışılarsun, 15 yıl boyunca yapılandırma adı altında maliye bakanlığının bütünlüğünü bozan, maliye emekçilerine her türlü adaletsizliği dayatan, maliye emekçilerini çalıştığı kuruma yabancılaştıran bu uygulamaların hesabını kim verecek!

Özeleştiride bulunmak bir erdemdir, ancak en doğru öz eleştiri pratikte doğruyu yapmakla olur. Maliye emekçilerinin çalışma hayatını şekilsel yeniden yapılandırma uygulamaları ile alt-üst eden, fırsat eşitsizliği ve beraberinde ücret adaletsizliğini maliye emekçilerine dayatan Hazine ve Maliye Bakanlığını taleplerimize duyarlı olmaya davet ediyoruz.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞINA ÇAĞRIMIZDIR!

Yıllardır açılmayan kurum içi Gelir Uzmanlığı Defterdarlık Uzmanlığı sınavları ile ilgili yasal düzenleme yapılmış olmasına rağmen halen sınav tarihine ilişkin bir açıklama yayınlanmamıştır. Acilen sınav tarihi belirlenerek duyurusu yapılmalıdır.

Gelir Uzmanlığı ve Defterdarlık Uzmanlığı kadrosunun görev tanımının yapılmalı, görev tanımı yapılırken vergi inceleme yetkisi ve denetim yetkisi verilmelidir.

Bakanlık bünyesinde geçici görevlendirme uygulamalarına son verilmeli her kurumun kendi personeli ile çalışması sağlanmalıdır.

Vekaleten yapılan yönetici görevlendirmelerine son verilmeli kadrolu istihdam sağlanmalıdır.

Kurum içinde yapılan her türlü sınavda mülakat uygulamalarına son verilmelidir.

Bakanlık bünyesinde katılımcılığı esas alarak maliye emekçilerinin söz yetki ve karar sahibi olacağı bir işleyiş hayata geçirilmelidir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Defterdarlık ve Malmüdürlüğü çalışma koşulları, personel sayıları ve iş yükü göz önüne alınarak istihdam konusu çözülmelidir. Bakanlık, bir sonraki yıl alacağı personel sayısını kamuoyuyla paylaşmalıdır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı taşra teşkilatında çalışan emekçilerin ulaşım sorunu toplu sözleşme hükümlerinden bağımsız çözülmelidir.

VERGİ GELECEĞİMİZDİR SLOGANI İLE VERGİ HAFTASI KUTLAYANLAR, GÜNÜ BİLE KURTARAMIYOR!

Ülkemizdeki vergi sistemi ve Hazine ve Maliye Bakanlığının yapılanma ihtiyacı birbirinden bağımsız değildir. Adil bir vergi sistemi için kapsamlı bir vergi reformuna olan ihtiyaç ortadadır. Toplam vergi gelirlerinin %70'inin dolaylı vergilerden oluştuğu bir sistemde adil bir vergi sisteminden bahsedebilmek mümkün değildir. **Harcamalar üzerinden değil servet ve kazanç üzerinden alınacak bir vergi sistemi vergi adaletine giden yolda atılacak ilk adımdır.**

Vergiye tabana yaymak meselesi iktidar tarafından sürekli dillendirilmektedir. Alt gelir gurupları vergi yükü altında ezilirken ülkede elde edilen gelirlerin çoğunluğunu elde eden üst gelir gurupları vergi muafiyeti, istisna ve teşviklerle korunmaktadır. **Doğru olan, verginin tavana yayılmasıdır.**

Servet ve kazançların vergilendirilmesi üzerine kurulacak vergi sisteminde Bakanlığın asıl işlevi denetim olacaktır. Bakanlık yapılandırılırken maliye hizmetleri bu ihtiyaç üzerinden tanımlanmalı maliye emekçilerinin görev tanımları da buna göre yapılmalıdır.

Açlık rakamları altında seyreden asgari ücretten doğru ve dolaylı olarak alınan vergiler %40'lara ulaşmaktadır, **açlık sınırı rakamının tamamı vergiden muaf tutulmalı**, ücret ve maaş gelirleri için ayrı bir gelir vergisi tarifesi tanımlanmalıdır. Aksi takdirde patronla işçinin aynı tarifeye tabi olması çarpıklığı devam edecektir.

Üretim ekonomisinden hızla uzaklaşan Türkiye'de spekülasyon kazançlarının oranı sürekli artmaktadır. Spekülasyon

tif kazançlar neredeyse vergi dışı bırakılmıştır. **Vergi reformu çerçevesinde kapsamlı bir rant vergisi düzenlemesi yapılmalı, sermaye üzerindeki istisna ve muafiyetler sınırlandırılmalıdır.**

Bütçe açıkları oluştuğunda yeni vergiler koymak, dolaylı vergi oranlarını arttırmak gelinen noktada günü bile kurtaramamaktadır. Gerek ekonomik kriz gerekse gündemden düşmeyen yolsuzluk iddiaları ve israf ekonomisi, vergi yükümlülüklerini yerine getiren yurttaşlarımızı bile vergi ödemekten soğutmaktadır. Vergi geleceğimizdir sloganı ile vergi haftası kutlayan bakanlık günü kurtarmaya çalışmaktadır.

Kayıt dışı ekonominin kayıtlı ekonomiyi geçtiği özellikle emek piyasasında sigortasız çalıştırma veya gerçekte alınan ücretlerin düşük gösterilmesi hem çalışan için hak kaybına hem de devlet için vergi ve prim kaybına neden olmaktadır. Caydırıcı önlemler acilen alınmalıdır. Kayıt dışı ekonomi ile mücadelede denetimin önemi ortadadır.

Olağan hale gelen yolsuzluk iddiaları karşısında Bakanlık sessiz kalmaktadır. Örneğin Rıza Zerrab cari açığımsız kapatan "saygın bir işadamı" iken ABD'de tutuklandıktan sonra yaşananlar ve rüşvet iddiaları karşısında Bakanlık ilgili şahsın şirketlerine ilişkin bir inceleme yapıp sonuçlarını kamuoyu ile paylaşmamıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın siyasi baskılanma altında kalmayacak şekilde çalışabilmesi sağlanmalıdır.

ADIL BİR VERGİ SİSTEMİ İÇİN

1

Açlık sınırı altındaki gelirlerden hiç bir kesinti yapılmaması!

2

Yoksulluk sınırı altındaki gelirler en alt vergi diliminden vergilendirilsin!

3

Kayıt dışı ekonomi kayıt altına alınsın!
Servet vergisi uygulansın!

4

Temel tüketim harcamaları ve hizmet alımından alınan dolaylı vergiler kaldırılmalı!

5

Savaşa, rantiyeye değil, emekçiye insanca yaşamak için bütçe!

www.bes.org.tr

[@BES_Gnl_Mrk](https://twitter.com/BES_Gnl_Mrk)

[f BesGenelMerkezi](https://facebook.com/BesGenelMerkezi)

[i besgnlmrk](https://instagram.com/besgnlmrk)

BES Büro Emekçileri Sendikası - Özel Sayı: 207 - 21 Şubat 2020

Sahibi Sendika Adına: Serpil Akpınar (Genel Başkan)

Yazı İşleri Müdürü: A.Bahadır Berdicioğlu (Genel Basın Yayın Halkla İlişkiler Sosyal ve Dış İlişkiler Sekreteri)

Yayın Türü: Yaygın Süreli - Yayın Aralığı: Aylık

Yönetim Yeri: Mithatpaşa Cad. No:56/5-6 Kızılay-ANKARA - Tel: 0312 425 63 79

Baskı: Hermes Ofset Ltd.Şti . Tel: 0 312 384 34 32 - Büyük Sanayi 1. Cad. No:105 İskitler-ANKARA

